

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย

นิติ ถาวรณชัย¹

พนิดา ชินสุพลา²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยได้แก่การระบุปัญหาของการบังคับใช้กฎหมายการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากที่ให้ข้อมูลหลัก รวมทั้งสิ้น 35 คน รวมถึงยกตัวอย่างกรณีศึกษาจำนวน 3 คดีเพื่อวิเคราะห์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายยังไม่ได้เด็ดขาด ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานปราบปรามที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มแข็ง และคนในชาติยังขาดการตระหนักรู้ถึงความผิดของการกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งถือเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำคัญได้แก่ ภาครัฐผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง รัฐบาลต้องปราบปรามสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ขึ้นเด็ดขาด เพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้เจ้าของลิขสิทธิ์เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รณรงค์ให้คนในชาติมีจิตสำนึกเพื่อให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดลิขสิทธิ์

คำสำคัญ: ภาพยนตร์, การละเมิดลิขสิทธิ์, ทรัพย์สินทางปัญญา, การคุ้มครอง

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ

ที่อยู่: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 1761 ถนนพัฒนาการ สวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

Email: niti.kbu@gmail.com

² อาจารย์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2086 ถนน รามคำแหง แขวง ห้วยหมาก เขต บางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

E-mail: panidachin@hotmail.com

Intellectual Property Rights Protection: A Case Study of Infringement on Movie Copyrights in Thailand

Niti Thavonwanit¹

Panida Chinsuvapala²

Abstract

The main objective of this research was to investigate problems in the implementation of intellectual property right protection of movies in Thailand. In- depth interview of key informants were conducted for data collection. The findings pointed out that the implementation of law on copyright infringement was ineffective due mainly to inactive operations of government officials. It was suggested that intellectual property rights should be regarded as a National Agenda. Copyright owners need to seriously participate in the protection and continuous raiding. The government should take active measures against pirate activities, create a fair competition among legal businesses and build good moral traits among its people to understand the impact of copyright infringement.

Key words: Movies, copyright infringement, intellectual property, protection

¹Ph.D. student, Public Policy and Management Programme.

Address: Kasem Bundit University, 1761 Patanakarn Road, Suan luang, Bangkok 10250

Email: teng.ac115@gmail.com

²Lecturer, Public Administration, Ph.D. Ramkhamhaeng University.

Address: 2086 Ramkhamhaeng Road, Hua Mak, Bang kapi, Bangkok 10240

E-mail: panidachin@hotmail.com

บทนำ

การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นความร้ายแรงทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้ ทำลายธุรกิจการค้าถูกกฎหมาย เป็นอาชญากรรมที่ไม่มีพรมแดน อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทอื่นๆ การที่สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามีการวางจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไปเป็นจำนวนมากและไม่สามารถดำเนินการปราบปรามได้หมดสิ้น เป็นสาเหตุจากการลักลอบกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์สามารถทำได้ง่ายมากขึ้นและมีการเปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิม ซึ่งผู้กระทำผิดได้พัฒนาการประกอบอาชญากรรมโดยนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยในการกระทำความผิดเนื่องจากได้รับผลตอบแทนสูง จึงทำให้ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาไม่สามารถปราบปรามให้หมดสิ้น สร้างความเสียหายให้แก่ภาคเศรษฐกิจเนื่องจากผู้ประกอบการที่แท้จริงไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับสินค้าปลอมแปลงได้ถือเป็นการทำลายความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ในขณะเดียวกันภาครัฐก็สูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีปีละหลายพันล้านบาท และมักมีการอ้างถึงบ่อยครั้งว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์สำคัญของโลก เป็นเส้นทางการขนส่งสินค้าผ่านแดนที่สำคัญของขบวนการลักลอบขายสินค้าเหล่านี้ ประเด็นดังกล่าวได้กลายมาเป็นข้ออ้างในการเจรจาทางการค้า รวมถึงการตอบโต้และกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนจากต่างประเทศและการส่งออกอย่างประเมินค่าไม่ได้

จากความสำคัญของปัญหาและประโยชน์ดังกล่าว จึงควรศึกษาปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทยแล้วแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมทั้งระดับประเทศและระดับสากล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงและรูปแบบหรือวิธีการดำเนินการละเมิดลิขสิทธิ์ มูลเหตุของการละเมิดในด้านแรงจูงใจและช่องว่างหรือจุดอ่อนทางกฎหมายรวมทั้งบทบัญญัติในการป้องกันปราบปรามและการลงโทษทางกฎหมายแพ่งและอาญาเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนให้กับประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย
- 2) เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการคุ้มครองการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย
- 3) เพื่อศึกษาสาเหตุของการละเมิดลิขสิทธิ์ และความไม่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย และนำเสนอนโยบายในการแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของงานวิจัย

- 1) เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐบาลและภาคเอกชนที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องเพื่อหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการ

ละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ ผู้บริโภค ผู้พิพากษา อัยการ และทนายความ

2) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับหรือแก้ไขบทบัญญัติกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์และปัญหาในปัจจุบันได้

3) เพื่อประโยชน์เชิงนโยบายกลยุทธ์และการรณรงค์ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกและค่านิยมของประชาชน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามต่อการละเมิดสินค้าลิขสิทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและการกำหนดนโยบายในการคุ้มครอง รวมถึงการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาด้านอื่นๆ

5) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญา และกำหนดแนวทางการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือในระดับสากลให้มากขึ้นได้

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย

จากการศึกษาประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ต้นกำเนิด วิวัฒนาการของการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ทั้งของประเทศไทย ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงค่านิยมการซื้อสินค้าราคาถูกกว่าเป็นปัจจัยสำคัญของผู้บริโภค แม้จะทราบเป็นอย่างดีว่าสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์มีคุณภาพด้อยกว่าสินค้านี้ลิขสิทธิ์ก็ตาม แต่ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจและ

ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ จึงต้องซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ที่มีราคาถูกกว่าแทน แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของผู้บริโภคก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตหรือลอกเลียนแบบลิขสิทธิ์ สามารถทำได้ง่ายขึ้น การลักลอบผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์ละเมิดลิขสิทธิ์จึงได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นและขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นธุรกิจขนาดใหญ่และยากต่อการแก้ไข เพราะผู้ขายมักจะหาวิธีการใหม่ๆ ในการลักลอบเผยแพร่ภาพยนตร์ให้มีความสลับซับซ้อนจนยากต่อการสืบสาวหาต้นตอ (เหมะรัชตะ, 2549)

ผลจากการเปรียบเทียบของกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศจากหลายภูมิภาค เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอังกฤษ รวมถึงภูมิภาคเอเชีย เช่น ประเทศญี่ปุ่น และประเทศจีน ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่ากฎหมายในเรื่องลิขสิทธิ์ของประเทศไทยนี้มีความทันสมัยทัดเทียมกับประเทศอื่นแล้ว ทั้งในแง่ของบทลงโทษ ความคุ้มครองและอายุของความคุ้มครองของงาน แต่ส่วนที่แตกต่างกันระหว่างประเทศที่มีพัฒนาการด้านเศรษฐกิจและจริยธรรมสูง เช่น ญี่ปุ่น อเมริกา หรือฝรั่งเศส จะไม่เน้นการใช้เอกสารเพื่อขึ้นทะเบียนลิขสิทธิ์เป็นสำคัญ แต่กลับให้ความคุ้มครองผลงานตั้งแต่มีการคิดค้นได้ ซึ่งถือว่าเป็นการไว้นับถือจิตใจของคนในชาติ (ควรพจน์, 2549)

อุปสรรคที่ทำให้กฎหมายการละเมิดลิขสิทธิ์ของไทยไม่เข้มแข็ง หลายส่วนชี้ว่าปัญหาเกิดจากการที่ประชาชนโดยทั่วไปยังไม่ทราบถึงรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน ทราบเพียงว่ามี แต่ไม่ทราบว่าเมื่อไหร่เป็นอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะถูก ทำอย่างไรจึงจะผิด ทำให้

กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นเรื่องไกลตัวจนถูกมองข้ามไปในที่สุด อีกทั้งรายละเอียดของกฎหมายนี้ยังซับซ้อนและรายละเอียดเยอะเกินไป การที่จะศึกษาแบบผิวเผินหรือใช้ระยะเวลาอันสั้นในการศึกษาจึงเป็นไปได้ยาก ถึงแม้ว่าจะมีหลายหน่วยงานที่มีส่วนช่วยดูแลแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งก็ถือเป็นสาเหตุหลักสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีประสิทธิภาพ (ศุภผลศิริ, 2544) อีกทั้งผู้ผลิตสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เหล่านี้เริ่มรู้ทันกฎหมาย จึงพยายามหากลยุทธ์ต่างๆ มาใช้เพื่อให้ตรวจสอบได้ยากขึ้น ถึงแม้รัฐบาลจะออกนโยบายทางด้านกฎหมายในการแก้ไขปัญหาออกมามากมายก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงถ้าขาดความเท่าทันและความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ซึ่งถือว่าการปราบปรามนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพอีกประการหนึ่งด้วยเช่นกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การทบทวนวรรณกรรมเอกสารต่างๆ ได้แก่ หนังสือวารสารวิชาการ งานประชุมนานาชาติ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เอกสารเผยแพร่สถิติจากหน่วยงานต่างๆ อินเทอร์เน็ตและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการวิจัยสนาม (Field Research) ซึ่งผู้วิจัยจะทำดำเนินการตามหลักการของวิธีวิจัยที่จะค้นหาปรากฏการณ์ที่เป็นจริงเกี่ยวกับการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย โดยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มที่มีผลเกี่ยวข้องโดยตรง 5 กลุ่ม คือ

1. เจ้าของลิขสิทธิ์
จำนวน 5 ท่าน
 2. หน่วยงานภาครัฐ
จำนวน 5 ท่าน
 3. นักวิชาการและเจ้าหน้าที่ในสมาคมภาพยนตร์
จำนวน 5 ท่าน
 4. ผู้ซื้อ
จำนวน 10 ท่าน
 5. ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์
จำนวน 10 ท่าน
- รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 35 ท่าน

คำถามที่ใช้สำหรับสัมภาษณ์ถูกปรับให้มีความเหมาะสมกับพื้นฐานด้านความรู้และสังคมของผู้ให้คำสัมภาษณ์ในแต่ละกลุ่ม โดยมุ่งเน้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นของปัญหาของการละเมิดลิขสิทธิ์ของประเทศไทยว่าเกิดจากปัจจัยใด และจะมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาได้อย่างไรเป็นสำคัญ รวมถึงคัดเลือกคดีการศึกษา (Case Study) ที่เกิดการจับกุมจริงและมีผลตัดสินในชั้นศาลแล้ว ทั้งคดีภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 3 กรณี คดีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้ขออนุญาตคัดลอกผลคำตัดสินในชั้นศาลมาจากศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่วนกรณีศึกษาจากต่างประเทศคัดเลือกมาจากบทความทางกฎหมายในคู่มือศึกษากฎหมายเรื่องลิขสิทธิ์ โดยคดีดังกล่าวนี้จะนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นศึกษาที่ตั้งไว้และหาสาเหตุของปัญหาต่อไป

ผลการวิจัย

1. กฎหมายที่ใช้ควบคุมการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในปัจจุบัน มีพระราชบัญญัติจำนวน 2 ฉบับได้แก่ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 และพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 ที่ใช้ควบคู่กัน มีความทันสมัยกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และการส่งถ่ายหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลทางเครือข่ายไซเบอร์ได้ดีเพียงพอแล้วเมื่อเทียบกับกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอื่น ถึงแม้กฎหมายควรจะมีการเพิ่มการเอาผิดกับบุคคลที่ทำการละเมิดทางอ้อม แต่กระนั้น กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยก็มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมมาโดยตลอด กฎหมายฉบับปรับปรุงล่าสุดมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2558 ที่ผ่านมา จึงนับว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยมีการพัฒนาและปรับให้เข้ากับยุคสมัยและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปพอสมควร

ถึงแม้บทลงโทษที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับจะรุนแรงพอสมควรแล้ว แต่ก็สร้างความลำบากในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอย่างถูกกฎหมายในการประกอบกิจการของเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างมาก ในขณะที่ผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ก็กลับทำทุกอย่างนอกระบบและไม่ได้ผ่านกระบวนการที่กฎหมายกำหนดเลย อีกทั้งผู้รักษากฎหมายก็ไม่ได้กดดัน เข้มงวดกับผู้ละเมิดลิขสิทธิ์เหล่านั้น จึงนับว่ากฎหมายนี้สร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างคนที่ทำถูกกฎหมายกับคนที่ละเมิดเป็นอย่างมาก

2. กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยมีความทันสมัยและมีบทลงโทษที่เพียงพออยู่แล้ว แต่การละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ อันได้แก่ แผ่นผี ซีดีเถื่อน กลับมีการขายอย่างแพร่หลาย สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ตามหลักการแล้ว สินค้าที่ผิด

กฎหมายจะต้องกระทำอย่างหลบๆซ่อนๆ แต่กลับกลายเป็นว่าในประเทศไทยนี้การขาย “แผ่นผี ซีดีเถื่อน” มีให้เห็นได้โดยทั่วไปอย่างท้าทายอำนาจกฎหมาย ทำให้ร้านค้าที่ขายสินค้าที่ถูกลิขสิทธิ์ไม่สามารถขายแข่งได้จนต้องทยอยปิดกิจการลงเป็นจำนวนมาก

จากการที่ได้ลงพื้นที่ไปทำการสัมภาษณ์และเดินตลาดในหลายพื้นที่ ได้รับข้อมูลว่า การที่สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ในประเทศไทยแพร่หลายอยู่อย่างที่เราพบเห็นได้ทั่วไปนั้นเกิดจากการปล่อยปละละเลยของเจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่บางคนแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการเก็บส่วยและค่าคุ้มครอง และยอมให้ผู้ค้าของละเมิดลิขสิทธิ์เหล่านั้นขายหรือผลิตสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ดูแลได้อย่างสะดวกสบาย ปล่อยปละละเลยจนไม่มีใครเกรงกลัวกฎหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากผลประโยชน์จำนวนมหาศาลที่ผู้ค้าของละเมิดลิขสิทธิ์ได้รับ เพราะการขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์นี้มีต้นทุนที่ต่ำ และมีกำไรจากการขายหลายเท่าตัว อีกทั้งยังไม่ต้องเสียภาษีใดๆ ให้กับรัฐบาลอีกด้วย

3. สาเหตุหลักเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวดจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้กฎหมายอ่อนแอและไม่มีผู้เกรงกลัวจนกลายเป็นกฎหมายที่ไร้ประสิทธิภาพหรือไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากประชาชนไม่เกรงกลัวในตัวบทกฎหมายและไม่ให้ความสำคัญ มองว่าเป็นกฎหมายไกลตัวที่ไม่ส่งผลกับชีวิตหรือทรัพย์สินอย่างเด่นชัด ดังเช่นกฎหมายอาญาอื่นๆ อีกทั้งยังมีปัญหาจากการเรียกเก็บส่วยหรือการเก็บความคุ้มครองดังที่กล่าวข้างต้น จึงทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์ยังมีอยู่และพบเห็นได้ทั่วไป มีการขายสินค้าที่ผิดกฎหมายอย่างโจ่งแจ้งโดยไม่มีความเกรงกลัว

นอกจากนี้ ประชาชนส่วนมากของไทย ยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎหมาย ลิขสิทธิ์ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่มองว่าการซื้อสินค้า ที่ละเมิดลิขสิทธิ์นั้นมีแต่ข้อดี ทั้งที่ได้ราคาที่ถูก กว่า และสนองความต้องการได้เร็วกว่า คุณภาพ อยู่ในระดับที่พอรับได้เมื่อเปรียบเทียบกับราคา ที่ซื้อมา โดยที่ไม่ได้มองถึงผลกระทบในด้านอื่น ๆ ที่สร้างผลกระทบต่อประเทศชาติ จนเกิดเป็น ปัญหาในด้านของจริยธรรมของคนในชาติที่มอง ว่าการซื้อสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์เป็นเรื่องปกติที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทั้งที่การกระทำผิดนี้ถือ เป็นส่วนร่วมในกระบวนการละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งถือ ว่าเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิด และ ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่จะเกิดความรุนแรงลุกลาม ไปในระดับชาติ

สรุปผลการวิจัย

1. ช่องโหว่ทางกฎหมายส่งผลให้มีการ ละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญา ถึงแม้กฎหมายว่าด้วยเรื่องความคุ้มครอง ลิขสิทธิ์ในปัจจุบันจะครอบคลุมดีอยู่แล้ว แต่ยังมี จุดที่บกพร่องอยู่ ได้แก่ ช่องโหว่ในเรื่องการแจ้ง จับผู้ละเมิดสิทธิ์ที่ระบุให้ผู้เป็นเจ้าของสิทธิ์ เท่านั้นที่มีสิทธิ์แจ้งความดำเนินคดีผู้ละเมิด ใน ความเป็นจริงแล้วเจ้าของสิทธิ์ไม่สามารถเข้าไป ตรวจตราสอดส่องในแต่ละพื้นที่ได้ละเอียดได้ ด้วยตนเองอย่างทั่วถึง ยิ่งถ้าเป็นเจ้าของสิทธิ์ที่ เป็นชาวต่างชาติด้วยแล้วก็ยิ่งลำบาก อีกทั้งตัว เจ้าของลิขสิทธิ์เองยังไม่มี ความชำนาญในพื้นที่ และอาจเกิดอันตรายจากการถูกผู้ละเมิดหรือผู้ที่ คุ้ยคุ้ยคุ้ยคุ้ยผู้ละเมิดทำร้าย จึงทำให้ปัญหานี้ ยังคงเป็นปัญหาที่ยากต่อการปราบปราม ทำให้ผู้ มีอิทธิพลบางกลุ่มยังลอยนวลจากการถูกนำตัว มาลงโทษตามกฎหมายจากกระทำความผิดมีการ

ขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์อย่างเถื่อนกลาด ถึงแม้ว่ากฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันนี้จะเป็น กฎหมายที่ดีอยู่แล้วแต่กฎหมายก็ต้องการการ ปรับปรุงและการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบันและ การพัฒนาทาง อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องอีกด้วย จึงต้องมีการปรับแก้กฎหมายให้ มีความทันสมัยสอดคล้องกับวิวัฒนาการใหม่ๆ ตลอดเวลา มีบทลงโทษที่ชัดเจนขึ้น และ เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและ ต่อเนื่อง ก็อาจจะสามารถแก้ปัญหาให้เบาบาง ลงได้

2. การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวด ส่งผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญา ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ ทางปัญญาในทุกวันนี้มีได้เกิดจากตัวบทกฎหมาย หรือการบังคับใช้แต่เพียงประการเดียว แต่ยังคง เกิดจากจิตสำนึกของตัวบุคคล เพราะประชาชนคน ทั่วไปที่เห็นว่าการกระทำผิดในเรื่องนี้เป็นเรื่อง เล็กน้อยที่ยอมความได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่หรือ ผู้เกี่ยวข้องบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างแท้จริง หรือมี ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ บังคับใช้กฎหมาย อันได้แก่ ตำรวจ เจ้าหน้าที่ ศาลผู้ตัดสินความผิด และเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนที่ จงใจละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้การบังคับใช้ กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ

3. บทลงโทษที่ไม่สมเหตุผล ส่งผลให้มี การละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญา ถ้ามองอย่างผิวเผินจะพบว่า ผู้ต้องหาที่ ถูกดำเนินคดีจากการละเมิดลิขสิทธิ์นี้เป็นเพียง ผู้ขายรายย่อยที่ต้องทำมาหากิน มิใช่เจ้าของ ขบวนการหรือนายทุนใหญ่ เมื่อกระทำการ ลงโทษที่รุนแรงก็อาจจะถูกมองว่าไม่ให้โอกาสคน

ธรรมดาที่ยากจน แต่หากมองในแง่ธุรกิจจะพบ การขายสินค้าถูกลิขสิทธิ์ต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก เจ้าของลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายกลับถูกเอารัดเอาเปรียบด้วยการถูกลักลอบนำสินค้าของตนไปขาย การจับกุมผู้ละเมิดก็มีอุปสรรคมากมาย ทั้งที่การละเมิดนี้ก็พบเห็นได้โดยทั่วไป เมื่อผู้ละเมิดถูกจับได้ก็ถูกลงโทษด้วยการเพียงปรับเล็กน้อย บ่อยครั้งเมื่อมีการตัดสินคดี ศาลมีคำสั่งเพียงแค่รื้อการกำหนดโทษ ซึ่งไม่ได้เป็นการทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว บ่อยครั้งยังเกิดเหตุการณ์ที่ไม่น่าเชื่อว่าจะมีการปล่อยให้เกิดขึ้น เช่น ของกลางหายจากโรงพักหรือการบุกชิงตัวผู้ต้องหาบนโรงพัก ทั้งที่เป็นสถานที่ที่มีผู้บังคับใช้กฎหมายอยู่เต็มไปหมดแต่กลับไม่สามารถป้องกันได้ จนทำให้บางครั้งก็ถูกมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้กระทำความผิดเสียเอง หรืออาจจะรับเงินสินบนจากผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์แทนการเข้าจับกุมผู้กระทำละเมิดนั้นๆ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาขาดประสิทธิภาพ และการละเมิดยังคงมีอยู่อย่างแพร่หลายอย่างที่พบเห็นได้ในปัจจุบัน

4. ผลประโยชน์ของผู้ละเมิด ส่งผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มผู้ขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์และผู้ซื้อสินค้า ทุกความเห็นต่างกล่าวว่า ไม่ว่าการซื้อหรือการขายล้วนเกิดจากการตรึงตรองแล้วว่าตนเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ ซึ่งผลประโยชน์หลักที่ทำให้ผู้ละเมิดยอมทำผิดกฎหมายคือผลประโยชน์เรื่องทรัพย์สิน เช่นสินค้าที่มีราคาถูกกว่าสินค้าที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง และในกรณีของภาพยนตร์ สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์สามารถวางจำหน่ายได้ทันทีที่ได้นับฉบับมา ซึ่งเร็วกว่าวันวางจำหน่ายที่

ภาพยนตร์อันเป็นสินค้าลิขสิทธิ์ได้รับอนุญาตให้วางจำหน่ายเป็นเวลาหลายเดือน การลงทุนเพียงเล็กน้อยแต่กลับทำกำไรได้ดี ผู้ซื้อก็ได้สินค้าราคาถูกและเร็วกว่าในคุณภาพสินค้าที่พอรับได้ หรือเป็นเรื่องของผลประโยชน์จากการตัดสินบนหรือการเก็บค่าคุ้มครองจากผู้มีอิทธิพล หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จงใจแสวงหาผลประโยชน์จากการเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย

5. การสมยอมของผู้ซื้อ ส่งผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสาเหตุหลักอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ในประเทศไทยยังรุนแรง คือ การที่สินค้านี้ยังสามารถขายได้ดีและเข้าถึงได้ง่ายถึงแม้ว่าการพัฒนาสินค้าทางด้านภาพยนตร์ทั้งโรงฉาย และแผ่นวีซีดี ดีวีดี หรือบลูเรย์จะพยายามปรับกลยุทธ์ทางการตลาดและพยายามให้สินค้าที่ถูกลิขสิทธิ์มีความแตกต่างทางด้านคุณภาพมากขึ้นเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกว่าคุ้มค่าในราคาและเวลาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายในการชมภาพยนตร์ แต่ปัญหายังไม่ทุเลาลงเนื่องจากประเทศไทยยังคงมีประชากรที่มีรายได้น้อย หาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลามากพอที่จะไปดูหนังในโรงภาพยนตร์หรือไม่มีเงินพอที่จะซื้อสินค้ามีลิขสิทธิ์ที่มีราคาแพงกว่า กอปรกับมีผู้ซื้อที่ไม่สามารถทนรอการวางจำหน่ายสินค้าที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องได้ จึงยังคงเลือกที่จะซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

6. กฎหมายที่ไม่เอาผิดกับผู้ซื้อและเจ้าของสถานที่ ส่งผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ถึงแม้เจ้าของสถานที่จะไม่ได้อำนาจการละเมิดด้วยตนเอง แต่ก็ถือว่าเจ้าของสถานที่ที่ยินยอมให้ผู้ละเมิดเข้ามาผลิตหรือขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ในพื้นที่ของตนเป็นผู้ละเมิดโดยอ้อม จึงควรจะต้อง

พิจารณาให้มีการเอาผิดกับเจ้าของสถานที่ด้วย เพราะเจ้าของสถานที่น่าจะเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำผิดของผู้ที่มาขอใช้สถานที่ในการทำกิจการอันผิดกฎหมาย ผลประโยชน์ที่เจ้าของสถานที่ได้รับคือ ค่าเช่า หรือค่าตอบแทนในการใช้สถานที่ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบั่นทอนผู้ละเมิดมิให้สามารถหาสถานที่ในการกระทำความผิดได้โดยง่าย และเพื่อให้เจ้าของสถานที่พยายามช่วยกัน ระมัดระวัง และสอดส่องดูแลมิให้ผู้ที่มาขอใช้หรือขอเช่าสถานที่ของตนกระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย

ในส่วนของผู้ซื้อ ถ้าเปรียบเทียบกับกฎหมายอาญาของไทยจะเห็นได้ชัดว่า การรับซื้อของโจรถือว่าเป็นความผิด สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ก็ถือว่าเป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นด้วยการขโมยทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ไม่ได้แตกต่างจากการขโมยของโดยทั่วไป การซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์จึงควรต้องถูกลงโทษด้วยเฉกเช่นเดียวกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จุดประสงค์พื้นฐานของกฎหมายลิขสิทธิ์นั้นมีไว้เพื่อสร้างความร่ำรวยให้แก่ผู้สร้างสรรค์ หากแต่เป็นการส่งเสริมการสร้างสรรค์งานจากภูมิปัญญาของมนุษย์ แม้แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ก็มีบทบัญญัติให้ความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ การใช้ประโยชน์ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างชัดเจน ในมาตรา 86 (2) บัญญัติให้ “รัฐต้องดำเนินการส่งเสริมการประดิษฐ์หรือการค้นคิด เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีนักวิชาการและนักวิจัยที่มีศักยภาพสามารถสร้างสรรค์

ผลงานวิจัยที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง” ทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภทล้วนมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้นักวิจัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานลิขสิทธิ์ของตนเอง หรือมีการลงทุนเพื่อพัฒนาผลงานความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ อันจะเป็นผลประโยชน์ในการสร้างความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งสามารถอภิปรายผลของแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านนโยบายของภาครัฐ ภาพลักษณ์การละเมิดลิขสิทธิ์ของไทยในอดีตที่เคยติดอันดับโลก ทำให้รัฐบาลชุดปัจจุบันของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีการเร่งสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการปราบปรามอย่างรวดเร็ว โดยเป้าหมายแรกของกระทรวงพาณิชย์คือ ในแผนระยะสั้น (ปี พ.ศ.2559-2560) ตั้งเป้าหมายว่าให้ลดจำนวนสินค้าเหล่านี้ลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง รวมทั้งผลักดันให้ไทยหลุดจากบัญชีรายชื่อของ PWUL ให้ได้ ส่วนแผนระยะกลางหรือแผน 5 ปี หรือภายในปี พ.ศ.2564 จะปราบปรามพื้นที่สีแดงให้หมดไป และทำให้ไทยเป็นประเทศที่สหรัฐอเมริกาไม่ต้องจับตาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์อีกต่อไป โดยการดำเนินการร่วมกันระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับทหาร กับหน่วยงานต่างๆ คือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการปราบปรามการละเมิดทุกคดี โดยใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาทุกฉบับ ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ขณะเดียวกัน กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ DSI จะเข้ามาช่วยปราบปรามคดีละเมิดที่เป็นคดีใหญ่ คดียุ่งยาก ส่วนกรมศุลกากรจะ

ปราบปรามสินค้าที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และจุดนำเข้าและส่งออก กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะตรวจสอบบัญชีของผู้ละเมิด ส่วน กรมสรรพากรจะตรวจสอบการเสียภาษีของผู้ละเมิด โดยใช้อำนาจตามประมวลรัษฎากร และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้กระทำการละเมิด นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานยังประสานข้อมูลข่าวสาร ทั้งกรณีทั่วไปและกรณีเฉพาะ และจัดทำลิสต์ออกปฏิบัติงานร่วมกันเป็นระยะ เช่น เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาออกปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจและภาคเอกชน เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจและสัมพันธภาพระหว่างประเทศ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นนี้ ควรจะถือว่าเป็นความร้ายแรงในระดับประเทศและต่างประเทศ เพราะทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้นับหมื่นล้านบาทในการจัดเก็บภาษี อีกทั้งยังทำให้ประเทศคู่ค้าได้รับความเสียหาย ประเทศของเราที่กำลังเดินเข้าไปสู่แดนอาชญากรรม คือเริ่มจากการเป็นอาชญากรทางความคิดด้วยการขโมยทรัพย์สินทางปัญญา ไปจนถึงอาชญากรรมที่ร้ายแรงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี และบ่อนการพนันใต้ดิน เพราะเงินที่ได้จากการขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์มีจำนวนมากมายนับมหาศาล ล้วนแล้วแต่เป็นเงินนอกกระบบทั้งสิ้น อีกทั้งส่วนหนึ่งของเงินจำนวนนี้ได้ถูกนำไปจ่ายส่วย จ่ายค่าคุ้มครอง ซึ่งเป็นเครือข่ายผิดกฎหมายที่เชื่อมโยงกับอาชญากรรมร้ายแรงประเภทต่างๆ ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากสหรัฐอเมริกาให้เป็นประเทศที่ต้องจับตามองอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ และการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (Priority

Watch List (PWL) และหน่วยงาน United State Trade Representative (USTR) เป็นเวลานานถึง 9 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ.2550-2558 ซึ่ง USTR กล่าวว่า ประเทศไทยยังขาดความจริงจัง และการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในท้องตลาดและในอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย ตลอดจนละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ มีการขโมยสัญญาณเคเบิล และดาวเทียม กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาไม่ส่งผลยับยั้งหรือยุติการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอ มีการจดทะเบียนสิทธิบัตรมีปริมาณงานค้างสะสมสูง โดยส่วนใหญ่สินค้าที่คนไทยมักละเมิดลิขสิทธิ์กันมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง หนังสือพิมพ์ ซีดี ดีวีดีภาพยนตร์และเพลง และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์

ด้านสังคม และความมั่นคงของประเทศ หากคนในชาติยังคิดว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นเรื่องของผลประโยชน์เล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ได้ทำลายหรือเป็นอันตรายถึงชีวิต จะทำให้ประเทศชาติของเรากำลังเดินไปสู่แดนอาชญากรรม คือเริ่มจากอาชญากรรมทางความคิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ไปจนถึงอาชญากรรมด้านความประพฤติ ประเทศชาติจะถูกตราหน้าด้วยคำว่าคอร์รัปชันตลอดไป การปล่อยปละละเลยให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์เกิดขึ้นโดยปราศจากการปกป้องใดๆอย่างที่เป็นอยู่ จะบั่นทอนคนไทยในการคิดสร้างสรรค์ผลงานหรือลงทุนทั้งของคนไทยเองและจากชาวต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศ มีผลทำให้ประเทศไทยไม่สามารถมีนวัตกรรมใหม่ๆ ในการพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมหรือเอาชนะประเทศอื่นๆได้ ในบางกรณี อาจเป็นการผลักดันให้คนไทยที่คิดค้นทรัพย์สินทางปัญญาใหม่ ๆ ขึ้นมานี้ นำสิ่งที่คิดค้นได้ออกไปทำประโยชน์หรือไปใช้เพื่อเอื้อ

ประโยชน์กับประเทศอื่นที่เห็นว่าสามารถให้ความคุ้มครองผลงานที่เขาสร้างสรรค์ได้ และในที่สุด หากคนไทยต้องการใช้ทรัพย์สินทางปัญญานั้น ๆ ก็ต้องไปนำเข้ามาจากต่างประเทศ และอาจต้องจ่ายเงินในราคาแพงเพียงเพราะว่าประเทศไทยไม่ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ด้านจริยธรรม ประเด็นจริยธรรมนี้ถูกสังคมตั้งคำถามบ่อยขึ้นซึ่งดูเหมือนที่ผ่านมาสังคมมักให้ความสำคัญกับการลงโทษคนทำผิดกฎหมายเพียงสถานเดียว แต่สังคมอาจจะไม่สนใจ หรือมองข้ามการลงโทษความผิดด้านคุณธรรมและจริยธรรมไปด้วยทั้งที่ควรให้ความสำคัญควบคู่กันไป

นักจิตวิทยาชาวอเมริกา Albert Bandura (1962-1986) ได้พัฒนาทฤษฎี “การเรียนรู้ทางสังคม” (Social Learning Theory) ที่ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อทฤษฎีเป็น “ทฤษฎีปัญญาสังคม” โดยเน้นหลักการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น เป็นการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่เสริมสร้างสังคม (Prosocial Behavior) และพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม (Antisocial Behavior) โดยเน้นความสำคัญของการเรียนรู้แบบการสังเกตหรือเลียนแบบตัวต้นแบบ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งตัวบุคคลจริง เช่น ครู เพื่อน หรือจากภาพยนตร์โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือก็ได้ โดยตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมีทั้งตัวแบบในชีวิตจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เพราะฉะนั้น การปลูกฝังจริยธรรมกับคนในสังคมจึงต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม ทั้งครอบครัว พ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือชุมชนที่มีความเป็นผู้นำทางความคิดที่ดี เพื่อ

ค่อยๆ ปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องให้แก่เยาวชนคนไทย ให้เติบโตขึ้นมาเพื่อเป็นอนาคตที่ดีและมีคุณภาพของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบายของภาครัฐ

รัฐบาลต้องผลักดันให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ

รัฐบาลต้องมีส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันให้เจ้าหน้าที่รัฐเข้มงวดและจริงจังในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลต้องผลักดันให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดทุกราย รวมถึงสนับสนุนให้มีการแก้กฎหมายเพื่อเอาผิดแก่เจ้าของสถานที่ที่ปล่อยให้มีการละเมิดในพื้นที่ของตนเองและเอาผิดกับผู้ซื้อ เหม เช่นเดียวกับกฎหมายการรับซื้อของโจรในคดีอาญา

รัฐบาลต้องส่งเสริมพันธมิตรระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ ให้เดินไปในแนวทางเดียวกัน หรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศ

เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง

เจ้าของลิขสิทธิ์และหน่วยงานของรัฐบาลต้องรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและต่อต้านการใช้สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ รวมถึงปลูกฝังค่านิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องให้เป็นเรื่องที่น่าชื่นชม

เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องไม่เอาเปรียบผู้บริโภคด้วยการตั้งราคาสูง เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสินค้าถูกลิขสิทธิ์ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาสินค้าที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์

ด้านเศรษฐกิจและสัมพันธภาพระหว่างประเทศ รัฐบาลควรออกมาตรการ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับเอกชนผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รัฐบาลต้องเพิ่มการอบรมเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องทุกส่วน โดยเฉพาะเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ ภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ต ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาหนทางป้องกันและสกัดกั้นการดาวน์โหลด

ด้านจริยธรรม เจ้าของลิขสิทธิ์และหน่วยงานเอกชน รวมถึงนักวิชาการต่างๆควรมี

การรณรงค์ส่งเสริม หรือจัดอบรมให้คนในชาติมีจิตสำนึกในเรื่องของการละเมิดลิขสิทธิ์ และแสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการละเมิดลิขสิทธิ์

กระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรเน้นให้มีหลักสูตรการเสริมสร้างจริยธรรม หรือสอดแทรกวิธีการนำเสนอในรูปแบบที่เข้าถึงความต้องการของประชาชน

ด้านวิชาการต้องมีการศึกษาต่อขยายผลในการวิจัยด้านการพัฒนาระบบพฤติกรรมของประชาชน หรือด้านสถิติการกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ว่าลดน้อยลงหรือไม่ เพราะเหตุใด

References

- Intellectual Property Dept., Ministry of Commer (2555). **International IP Law**. [online] Available from :https://www.ipthailand.go.th/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=694&Itemid=160. (April 21, 2558).
- Kuanpoj, Jakkrit. (2545). **International Law regarding Copyrights, Patent and Trademartks**. 3rd ed. Bangkok: Nittitham.
- Hemarachata, Chaiyos. (2549). **Explanation on Copyright Laws**. 4th ed. Bangkok: Nititham.
- Supapolsiri, Tatchai. (2544). **Copyritht Law Together with Copyright Act BE. 2537**. 3rd ed. Bangkok: Nititham.